

Ruskies go home!

Primer va ser la retirada de les tropes de l'Afganistan, a continuació la retirada política del seu cinturó de seguretat europeu en permetre la caiguda o transformació dels règims comunistes aliats, i ara comença la retirada militar.

El moviment de repliegament de l'URSS sobre les seves fronteres continua. Ja hi ha acord amb Hongria i s'està negociant amb Txecoslovàquia, mentre el líder polonès Lech Walesa ha demanat el mateix per a Polònia i el secretari general del partit comunista de la RDA proposa reduir a la meitat els dos exèrcits alemanys. Ja el passat mes de desembre el vice-ministre soviètic d'Afers Estrangers, Vladimir Petrovski, va expressar a les Nacions Unides la intenció de la Unió Soviètica de retirar totes les seves tropes estacionades fora de les seves fronteres, és a dir, uns 627.000 militars.

En la cursa dels països de l'Est europeu per trencar amb el passat comunista i democratitzar-se, n'hi ha dos que van primers: Polònia i Hongria. Ara Hongria ha tornat a prendre avantatge en ser el primer a negociar i acordar amb l'URSS la retirada dels seus efectius militars. Cal recordar que l'URSS té, segons dades de l'Institut d'Estudis Estratègics de Londres, 380.000 soldats a la República Democràtica Alemanya (RDA), 80.000 a Txecoslovàquia, 52.000 a Hongria i 40.000 a Polònia. Bulgària i Romania són els únics membres del Pacte de Varsovia on no hi ha tropes soviètiques.

El 23 de gener, el primer ministre hongarès, Miklos Nemeth, anunciava l'acord amb l'URSS per la retirada de les seves tropes, presents a Hongria des de la invasió del 1956. Cal negociar encara el calendari i les autoritats hongareses han expressat el desig

Retirada soviètica d'Afganistan

que si no fos possible finalitzar-la enguany, la retirada acabés el 1991. Aquesta presència militar soviètica era mal vista per la població. L'acord ha estat facilitat pel fet que Hongria no té frontera amb cap país membre de l'OTAN i perquè la retirada no alterarà els actuals equilibris estratègics.

Fins l'any passat l'URSS tenia 60.000 soldats a Hongria, però durant el 1989 va retirar-ne uns 10.000. Els que resten formen divisions blindades, dues divisions motoritzades i una brigada aerotransportada, amb el suport de 210 avions d'atac, 135 interceptors de defensa aèria i 50 helicòpters pesants.

El desig d'Hongria està molt

clar, vol ser un país neutral com la seva veïna Àustria. I l'URSS ha decidit fer evolucionar el Pacte de Varsovia donant-li un contingut més polític i menys militar. El Kremlin sap que la presència de les seves tropes és impopular i prefereix retirar-se per decisió pròpia abans que sorgeixin moviments populars que exigeixin aquesta retirada.

La pròxima marxa serà de Txecoslovàquia, que ja està negociant amb l'URSS i ha expressat el desig de veure sortir la meitat dels 80.000 soldats soviètics abans de les eleccions parlamentàries de juny i la resta abans de fi d'any. Però aquest país té fronteres amb la RFA, on es troben estacionats la major part dels

soldats nord-americans a Europa. Les tropes soviètiques són a Txecoslovàquia des de la invasió del 1968, però ara aquella invasió és oficialment qualificada d'atemptat contra la sobirania del país i els polítics txecoslovacs que la van demanar són considerats traïdors, per tant la presència de tropes de l'URSS és considerada il·legal. Això no obstant, aquest acord serà més laboriós que l'obtingut a Hongria. Bismark ja deia fa molts anys que Bohèmia és "la plaça major d'Europa". I podria ser que la marxa de la *plaça major* anés lligada als acords de desarmament convencional que actualment estan negociant l'OTAN i el Pacte de Varsòvia a Viena.

A Polònia fa uns setmanes Walesa va demanar la retirada dels 40.000 soldats soviètics, abans que ho exigís la població. Però el govern del demòcrata-cristià Mazowiecki, que està neguitós per la inestabilitat existent a la RDA i per la posició ambigua dels dirigents de la RFA sobre les fronteres de la línia Oder-Neisse, ha manifestat que el problema no era urgent ni actual. Ara bé, el contingut més gran és l'estacionat a la RDA i el seu futur és molt més difícil de decidir i més complex. Depèn de molts factors, gran part dels quals ara per ara són imprevisibles, com és la possible reunificació alemanya, les carreres de Viena, els resultats de les eleccions a la RDA el maig i a la RFA el desembre, el curs de la *perestroika* soviètica,... El fet, però, és que els *ruskies*, els russos, tornen a casa.

Antoni Reig